

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Kennisname vaststelling ontwerp PvE nieuwe OV concessies	TELEFOONNUMMER	0653730169
		E-MAILADRES	anne.koot@provincie-utrecht.nl
DATUM	29-11-2022	DOMEIN/OPGAVE	MOB
DOCUMENTNUMMER	UTSP-2051524397-1489	TEAM	EOV
VAN	Anne Koot	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk
NUMMER PS	PS2022MM		
BIJLAGE	ontwerp PvE		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

In mei 2022 hebben uw Staten de Nota van Uitgangspunten voor de nieuwe OV concessie vastgesteld (PS2022MM02). Op basis van deze Nota van Uitgangspunten, die een uitgebreid inspraak traject kende, is een ontwerp Programma van Eisen (hierna ontwerp PvE) voor de nieuwe OV concessies opgesteld en op 29 november 2022 vastgesteld. Het ontwerp PvE is voor advies en reactie aan diverse stakeholders verzonden. Deze stakeholders hebben tot 15 januari 2023 gelegenheid te reageren. Daarna zullen wij samen met de overige aanbestedingsdocumenten het definitieve PvE vaststellen. Dat zal naar verwachting in juni/juli 2023 plaatsvinden. Met het toezenden van deze documenten wordt u in de gelegenheid gesteld kennis te nemen van het ontwerp PvE. In een BOT sessie op 7 december 2022 wordt u meegenomen in de keuzes en uitwerkingen die in het ontwerp PvE zijn gemaakt.

Inleiding:

In mei 2022 heeft u de Nota van Uitgangspunten (hierna NvU) voor de nieuwe OV concessie vastgesteld (PS2022MM02). Het opstellen van het ontwerp PvE is een van de stappen in het aanbestedingsproces dat leidt tot een nieuwe concessiehouder per december 2025. De Wet personenvervoer 2000 (Wp2000) schrijft voor dat Gedeputeerde Staten over het ontwerp PvE advies vraagt aan het reizigersplatform ROCOV. Het ontwerp PvE is daarmee een noodzakelijk document in de procesgang die tot het verlenen van een nieuwe concessie leidt. Het ontwerp PvE is, in tegenstelling tot de NvU, geen beleidsdocument maar primair een document dat bedoeld is om de eisen vast te leggen die aan de nieuwe concessiehouder (vervoerder) worden gesteld en vanuit dat oogpunt primair geschreven voor de mogelijk inschrijvende partijen. Het is een document met circa 500 technische eisen. Het vaststellen van het PvE is, in de Wp2000 een aan Gedeputeerde Staten opgedragen taak. U heeft als Staten op meerdere momenten aangegeven betrokken te willen zijn bij het proces om te komen tot de nieuwe OV concessies. Om die reden informeren wij u uitgebreid over deze stap in het proces.

Toelichting

Belang van een goede en beheersbare concessie

In het ontwerp PvE is de NvU vertaald naar eisen. Het huidige openbaar vervoernetwerk in de regio Utrecht zal richting 2035 verder moeten worden ontwikkeld om aan de vraag en kwaliteit te blijven voldoen. Dit ontwikkelen van het netwerk doet de provincie doorlopend in samenspraak met de concessiehouders (vervoerders), gemeenten, andere provincies/concessieverleners en reizigersplatform ROCOV. Het gelijktijdig met de NvU vastgestelde OV Netwerkperspectief (PS2022MM02) is hiervoor inhoudelijk leidend.

De keuze om gezamenlijk te blijven ontwikkelen heeft tot gevolg dat bij de start van de nieuwe OV concessie geen nieuw OV netwerk wordt uitgevraagd, maar zoveel mogelijk wordt aangesloten bij wat er nu is. Zo heeft u ook besloten bij de vaststelling van de NvU. In het ontwerp PvE is dit het Referentienetwerk.

Het Referentienetwerk is niet het Vervoerplan 2026, dat in december 2025 bij start van de Concessie ingaat. Na gunning stelt de Concessiehouder in de implementatieperiode het Vervoerplan 2026 op. Voor het Vervoerplan 2026 zal dezelfde procedure doorlopen worden als voor een regulier Jaarlijks Vervoerplan.

De doelstellingen van de aanbesteding zijn in het ontwerp PvE vertaald in concrete eisen. Ten behoeve van een goede en beheersbare concessie en voldoende uitdaging voor de markt, is in het ontwerp PvE een balans gezocht tussen functionele en specifieke eisen.

Planning

Landelijk zijn afspraken gemaakt over een gezamenlijke concessiekalender (wie mag wanneer aanbesteden?), die noodzakelijk is omdat de aanbestedingsmarkt door de gevolgen van de coronacrisis in heel Nederland voor het regionaal OV ernstig verstoord is. Volgens deze landelijke aanbestedingskalender brengen we de concessies Utrecht Binnen en Utrecht Buiten in de zomer van 2023 op de markt.

Het ontwerp PvE maakt onderdeel uit van stap 3 uit de onderstaande tabel die het proces bevat dat is afgestemd op de landelijke aanbestedingskalender.

Fase	Mijlpaal	Planning
1. <i>evaluatie huidige concessies</i>	Uitgevoerd en vastgesteld	gereed PS najaar 2020
2. <i>naar nieuwe concessie(s): nota van uitgangspunten</i>	Vaststelling door PS Nota van Uitgangspunten concessie(s)	gereed PS 11 mei 2022
3. <i>naar nieuwe concessie(s): programma van eisen</i>	Ontwerp PvE: Vaststelling door GS BOTsessie commissie Milieu en Mobiliteit Definitief PvE: Vaststelling door GS, Informatiesessie commissie Milieu en Mobiliteit, stand van zaken en toelichting op consultatie	29 november 2022 7 december 2022 juni 2023 zomer 2023
4. <i>naar nieuwe concessie(s): aanbesteding</i>	Gunningsbesluit door GS voor de concessie(s), agendering in commissie Milieu en Mobiliteit	Q1 2024
5. <i>naar nieuwe concessie(s): implementatie</i>	Periodieke rapportage aan GS en PS over implementatie nieuwe concessie(s) Vervoerplanproces 2026	Q2 2024 – Q3 2025 Q1 – Q3 2025
	<i>Ingangsdatum nieuwe concessie</i>	december 2025

Advies en reactie stakeholders

In april 2021 heeft u de contouren voor de participatie vastgesteld (PS2021MM04). De hoofdlijnen voor de inspraak zijn hierin beschreven. Bij de vaststelling van het participatieplan heeft u amendement A42 "De inwoner praat mee, ook over OV" aanvaard. Daarin heeft u aangegeven een participatietraject te willen *waarin inwoners en gebruikers, inclusief toekomstige of potentiële gebruikers, de ruimte krijgen om op een laagdrempelige manier mee te denken en input mee te geven over de OV-concessie. Scholieren, MBO-studenten en (vertegenwoordigers van) kwetsbare doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een beperking, worden actief benaderd in dit traject om vanaf het begin te adviseren over inclusief openbaar vervoer.* Aan dit amendement is bij de NvU op verschillende manieren invulling geven. In de fase van de NvU heeft een brede consultatie plaatsgevonden. Deze is terug te vinden in de Nota van Beantwoording die u gelijktijdig met de Nota van Uitgangspunten heeft vastgesteld (PS2022 MM02).

Ten behoeve van het ontwerp PvE heeft aanvullend hierop een onderzoek plaatsgevonden met gebruikers om specifieke input op te halen over toegankelijkheid van het OV. Daarnaast is conform het participatieplan in de voorbereidende fase met ROCOV, waarin diverse belangengroepen vertegenwoordigd zijn, meerdere malen gesproken over onderdelen van het PvE. Gemeenten en omliggende vervoersautoriteiten zijn op onderwerpen betrokken geweest.

Over het ontwerp PvE wordt nu, zoals de Wp2000 (artikel 27) voorschrijft, advies gevraagd aan reizigersplatform ROCOV Utrecht. Daarnaast is het toegezonden aan de gemeenten in de provincie Utrecht, omliggende vervoersautoriteiten en wegbeheerders (ook buiten de provincie). Deze partijen hebben tot 15 januari 2023 de gelegenheid om een reactie te geven op het ontwerp PvE. De input die wij ophalen wordt in een Nota van Beantwoording opgenomen en van een antwoord voorzien. Deze wordt gelijktijdig met het definitieve PvE door ons vastgesteld medio juni 2023.

Over het ontwerp PvE wordt in de periode december/januari de markt (potentiële marktpartijen) geconsulteerd.

Moties en toezeggingen

PS Motie 44 Kiezen voor kwaliteit

Bij de vaststellen van de NvU heeft u motie 44 'Kiezen voor kwaliteit' aangenomen. Hierin heeft u bijzondere aandacht gevraagd voor de uitwerking en de weging in het PvE van drie uitgangspunten. Wij beschrijven hieronder de manier waarop deze in het ontwerp PvE zijn opgenomen:

- *Uitgangspunt 24, het OV draagt eraan bij dat een zo breed mogelijke groep reizigers kan meedoen aan de samenleving.*
Het principe van het PvE is, groeien en koesteren. We vragen zoveel mogelijk het huidige netwerk uit binnen het beschikbare budget. Aan de inschrijvende partijen wordt een toegankelijkheidsplan gevraagd om het OV voor zoveel mogelijk beschikbaar te laten zijn. Partijen kunnen zich hier op onderscheiden bij de gunning. Daarnaast is een groot aantal eisen gericht op de brede reizigersgroep. Bijvoorbeeld eisen aan (de toegankelijkheid van) het materieel en begrijpelijke en goed bereikbare reisinformatie.
- *Uitgangspunt 23, beschikbaarheid van het OV ook als er geografische verschillen zijn.*
Voor de inschrijvende partijen is het huidige netwerk uitgangspunt. Dat is voor de inschrijvende partijen terug te vinden in het PvE. Dat garandeert continuering van de beschikbaarheid van het OV in de hele provincie, ongeacht geografische verschillen. Het later eventueel veranderen en uitbreiden van buslijnen op basis van veranderende omstandigheden (reizigersvraag, woon- en werklocaties etc.) vindt plaats gedurende de concessie volgens de richting die in het OV Netwerkperspectief is vastgelegd in de jaarlijkse vervoerplannen.
- *Uitgangspunt 22, goed werkgeverschap.*
Aan de inschrijvende partijen wordt een werkgeverschapsplan gevraagd als onderdeel van het Uitvoeringskwaliteitsplan. Dit is daarmee onderdeel van de gunning. In dit plan geven partijen aan hoe zij een aantrekkelijke werkgever willen zijn. Daarnaast zijn in het hoofdstuk werkgeverschap en personeel (functionele) eisen opgenomen voor personeelsbeleid en opleiding en zijn concrete eisen gesteld aan social return.

In de bij de motie gegeven stemverklaring door de indiener is aangegeven dat het de Staten alleen om een inspanningsverplichting gaat en dat de Staten hopen dat potentiële aanbieders ook hebben meegelisterd en ongeacht de uitslag hebben begrepen welke aandachtspunten de Staten graag aan hen willen meegeven. Met deze stemverklaring en bovenstaande toelichting beschouwen we de motie hiermee als afgedaan.

Toezegging veiligheid, sociale veiligheid en verkeersveiligheid, expliciet uit te werken in het Programma van Eisen.

In het PvE is veel aandacht voor sociale veiligheid. We stellen eisen over de inzet. Dit is een minimum. In overleg met de provincie kan het aantal fte's, bijvoorbeeld als gevolg van verandering in het vervoersaanbod, worden aangepast. In de Concessie Utrecht Buiten is geconstateerd dat het aantal fte voor sociale veiligheid niet passend meer is. Als gevolg daarvan wordt een hoger aantal fte's (verdubbeling) geëist dan nu in de concessie van Syntus beschikbaar is.

Daarnaast zijn eisen gesteld aan opleiding van chauffeurs ten behoeve van het veilig rijden met bijzondere aandacht voor het veilig rijden in de drukke steden. Bovendien vragen we van de concessiehouders om alert te zijn en mee te denken over verkeersonveilige situaties, zoals het tijdig melden van dergelijke situatie. Bedacht moet worden dat verkeersveiligheid altijd een samenspel is tussen wegbeheerder en weggebruikers of weggebruikers onderling.

Wij gaan ervan uit hiermee aan de toezegging te hebben voldaan.

Vervolgprocedure / voortgang

Op 7 december 2022 nemen wij u in een BOT sessie mee in de hoofdlijnen van het ontwerp PvE.

Het definitieve PvE (voor de concessie Utrecht Binnen en de concessie Utrecht Buiten) wordt medio juni 2023, samen met de overige besteksdOCUMENTEN (aanbestedingsleidraad, concessiebeschikking en diverse bijlagen) vastgesteld door Gedeputeerde Staten waarna de feitelijke aanbesteding van start gaat. Na deze vaststelling, in juni 2023, geven wij in een informatiesessie voor Commissie M&M een toelichting op de stand van zaken, de vastgestelde documenten en de ontvangen reacties en adviezen.

In 2024 bij de Kadernota 2025-2028 vindt de definitieve besluitvorming over de effectuering aanbestedingsresultaat, consequenties reigersgroei en herijking spelregels plaats.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen